

POSTANOWIENIE

Dnia 20 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z powództwa M. Ś.
przeciwko Urzędowi [...] Województwa [...] w [...]
o przywrócenie do pracy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 20 grudnia 2013 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 15 lutego 2013 r., sygn. akt VI Pa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy w P. wyrokiem z dnia 15 lutego 2013 r. oddalił apelację wniesioną przez pozwanego Urząd [...] Województwa [...] w [...] od wyroku Sądu Rejonowego w P. z dnia 16 czerwca 2011 r., przywracającego powoda M. Ś. do pracy w pozwanym na poprzednich warunkach.

Pozwany Urząd [...] Województwa [...] w [...] wniósł do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną, zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w całości i zarzucając temu wyrokowi naruszenie prawa materialnego, to jest art. 30 ustawy o pracownikach samorządowych oraz art. 45 § 1 k.p.

W opinii strony skarżącego, za koniecznością przyjęcia przedmiotowej sprawy do rozpoznania przemawia okoliczność, iż występują w niej przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., to jest potrzeba dokonania wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów oraz w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. - skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżący podniósł równocześnie, że w przedmiotowej sprawie zachodzi konieczność dokonania wykładni art. 30 ustawy o pracownikach w zakresie obowiązków pracownika samorządowego, a także w zakresie obszaru zachowań pracownika mogących stanowić o kwalifikacji dodatkowych zajęć podejmowanych przez pracownika jako pozostających w kolizji z wykonywanymi przez niego obowiązkami służbowymi.

Zdaniem skarżącego, Sąd drugiej instancji dokonał błędnej wykładni art. 30 u.p.s., przyjmując, iż rozstrzygnięcie istoty sporu nie polegało na ocenie zachowania powoda pod kątem jego obowiązków jako pracownika samorządowego, o których mowa w art. 30 ustawy o pracownikach samorządowych, ale czy wystąpiły po jego stronie zachowania, przypisane mu przez pozwanego w piśmie wypowiedzającym mu umowę o pracę, które uzasadniały utratę zaufania wobec powoda jako pracownika.

W skardze wyrażono też pogląd, że błędna wykładnia wskazanego powyżej przepisu doprowadziła w konsekwencji do negacji potrzeby zastosowania przez Sąd Okręgowy w P. art. 30 u.p.s. Naruszenie to samo w sobie stanowi zaś wystarczającą podstawę do uznania, iż niniejsza skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne

skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Sądu Najwyższego, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na potrzebę wykładni przepisów prawa wymaga od skarżącego nie tylko określenia, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ale także wskazania, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tych przepisów, lub przedstawienia rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Ponadto konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub rozbieżności, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 3 listopada 2003 r., II UK 184/03, z dnia 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, czy też z dnia 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07). W przypadku powoływania się na rozbieżności w orzecznictwie konieczne jest także, choćby przykładowe, wskazanie orzeczeń, w których ten sam przepis prawa byłby odmiennie wykładany. Podkreślenia wymaga również to, że nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), analogicznie jak nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające

zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNAPiUS – wkładka z 2003 r. nr 13, poz. 5).

Jako drugą przyczynę uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwany wymienił oczywistą zasadność skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Należy zatem przypomnieć, że skarga jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone tą skargą orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurystycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNAPiUS 2003 nr 18, poz. 437), jest możliwe do przyjęcia tylko wówczas, gdy jest ono z góry widoczne dla każdego prawnika, bez potrzeby głębszej analizy prawniczej, gdy jest zupełnie pewne i nie może ulegać żadnej wątpliwości, gdy podniesione zarzuty naruszenia wskazanych przepisów są zasadne *prima facie*, bez dokonywania głębszej analizy tekstu tych przepisów i bez doszukiwania się ich znaczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491 538), gdy orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1963 r., II CZ 3/63, OSPiKA 1963 nr 11, poz. 286). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777 oraz z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX nr 602695). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi

(por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638).

W przedmiotowej sprawie, wbrew twierdzeniom autora skargi, nie występuje konieczność dokonania wykładni art. 30 ustawy o pracownikach samorządowych. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest stanowisko, że we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania należy wskazać na potrzebę wykładni tylko takiego przepisu, który ma niewątpliwie zastosowanie w ustalonym stanie faktycznym sprawy. Rozważanie zagadnień teoretycznych, jeżeli nie jest to niezbędne do wykładni przepisu, który ma zastosowanie w rozpoznawanej sprawie, nie należy do zadań Sądu Najwyższego rozstrzygającego przedmiotową sprawę. Zagadnienie prawne, bądź potrzeba wykładni powinno pojawić się w związku z zastosowaniem (niezastosowaniem) lub błędną wykładnią przepisów prawa w określonym stanie faktycznym – przyjętym w zaskarżonym wyroku. W niniejszej sprawie rozstrzygnięcie istoty sporu nie polegało natomiast na ocenie zachowania powoda pod kątem jego obowiązków jako pracownika samorządowego, o których mowa w art. 30 ustawy o pracownikach samorządowych, ale na ocenie, czy wystąpiły po jego stronie zachowania, przypisane mu przez pozwanego w piśmie wypowiedającym mu umowę o pracę, które uzasadniałyby utratę zaufania wobec powoda jako pracownika. Taki sposób rozstrzygnięcia sprawy, dokonany przez Sąd Okręgowy w P., był zgodny ze wskazaniem Sądu Najwyższego zawartymi w wyroku z dnia 2 października 2012 r., II PK 60/12, uchylającym zaskarżony wcześniej wyrok Sądu Okręgowego w P. z dnia 2 września 2011 r. Sąd Najwyższy w powołanym wyroku uznał bowiem, że Sąd drugiej instancji w dotychczasowym postępowaniu błędnie utożsamiał wynikający z art. 30 § 4 k.p. obowiązek wskazania przez pracodawcę w piśmie wypowiedającym umowę o pracę przyczyny wypowiedzenia w sposób jasny, konkretny i zrozumiały z zasadnością tej przyczyny w rozumieniu art. 45 § 1 k.p. Sąd Najwyższy zauważył ponadto, że skoro oceny zasadności wypowiedzenia umowy o pracę dokonuje się w granicach wskazanej przez pracodawcę przyczyny, to nieistnienie podanej okoliczności mającej uzasadniać utratę zaufania do pracownika rodzi ten skutek, że przyczyna dokonanego wypowiedzenia jest nierzeczywista, a wypowiedzenie nieuzasadnione w rozumieniu art. 45 § 1 k.p.

Należy tym samym uznać, że w sprawie nie występuje potrzeba wykładni przepisów w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Ze wskazanych wyżej względów, skarga nie jest również oczywiście uzasadniona. Na marginesie, Sąd Najwyższy zauważa, że nie można równocześnie twierdzić, że rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonym wyroku jest efektem oczywistego naruszenia przepisów rozumianego jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji, oraz choćby sugerować, iż prawo to (te same przepisy) wymaga wykładni, której potrzeba występuje wszak tylko wtedy, gdy stosowanie konkretnych przepisów budzi poważne wątpliwości bądź wywołuje rozbieżność w orzecznictwie sądowym.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, iż strona pozwana nie wykazała potrzeby rozpoznania jej skargi kasacyjnej. Dlatego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., a w odniesieniu do kosztów postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. oraz § 11 ust. 1 pkt 1 w związku z § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, orzekł jak w sentencji.